

פתרון מפורט בתוספת הסברים והרחבות

שאלה 4

א. **שורש ומשקל** : מתלול, מצוק, מאָהל

בסיס + צורן סופי : חולית, מחנאות

ב. מצויה (מצוי) – בניין קל

מחמשת (מחמש) – בניין פועל

מְכַסֵּיף (הכְּסִיף) – בניין הפעיל

שרוע – בניין קל

פירוט דרכי התצורה :

פרסי : פרס + Xִי

סרגלני : סרגל + Xִי

משה אוהב אוכל ביתי. בית + Xִי (צורן גזירה. משמעות : שם תואר)

ביתי הוא מבצרי. בית + Xִי (צורן נטייה. משמעות : שייכות)

צורני גזירה סופיים במשמעות שם תואר

1. Xִי צרפת + Xִי = צרפתי ; שטות + Xִי = שטותי

2. Xִי אמריקה + Xִי = אמריקאי ; ברזיל + Xִי = ברזילאי

3. Xִי אמריקה + Xִי = אמריקני ; סרגל + Xִי = סרגלני

4. Xִי צמח + Xִי = צמחוני ; טבע + Xִי = טבעוני

5. תי שְׁנָה + תי = שנתי ; קבוצה + תי = קבוצתי

שאלה 5

- א. (1) קָרָן, בְּכָן, קָנָן, זָכָן (קרין – קר"א, גזרת נל"א)
(2) מְרָמָה, מְצָנָה, מְשָׁנָה, מְשָׁחָה (משחה – מש"ח, גזרת השלמים)
- ב. (1) יהלומן תעשיין מסעדן שְׁקָדָן (שורש שק"ד, משקל קטלן)
(2) עלייה תיקייה תמיהה שגיאה (בסיס תיק + Xִיָה)
(3) פתרון ירחון ספרון רבעון (שורש פת"ר, משקל קטלון)

שינוי בבסיס לשמות סגוליים

סָפָר + צורן סופי (גזירה): *סָפָר + Xִון = ספרון
דָּגַל + צורן סופי (גזירה): *דָּגַל + Xִון = דגלון
כָּלַב + צורן סופי (נטייה): *כָּלַב + Xִי = כלבי
רָגַל + צורן סופי (נטייה): *רָגַל + Xִי = רגלי
רָבַע + צורן סופי (גזירה): *רָבַע + Xִון = רבעון

- ג. מְבוּכָה מְלוּכָה מְתוּנָה מְלוּנָה
הסבר: מְתוּן + צורן נטייה סופי Xִיָה שמשמעותו: נקבה
כל השאר תצורתם היא שורש + משקל.

- ד. (1) בטיול השנתי – צורן גזירה (משמעות: שם תואר)
(2) שנתי הראשונה – צורן נטייה (משמעות: שייכות)
(3) כל הלילה נדדה שנתי – צורן נטייה (משמעות: שייכות)

שָׁנָה – סעיף (2)

שָׁנָה (שינה) – סעיף (3)